

Судова система ЄС

-
- ДЕС (ст.19)
 - ДФЕС (ст.251-281)
 - Статут Суду Європейського Союзу (протокол №3)
 - Регламенти судів

Історія Суду ЄС:

- **1952:** заснування суду ЄОВС
- **1957:** суд Європейських співтовариств
- **1988:** заснування Суду загальної юрисдикції
- **2004:** заснування Суду у справах державної служби
- **2009:** затвердження трьоланкової системи Суду ЄС
- **2016:** ліквідація Суду у справах державної служби

Функції:

- Перевіряти законність актів органів ЄС;
- Забезпечувати виконання державами-членами своїх зобов'язань за Договорами
- Тлумачити норми права ЄС за запитами національних судів

**Не переглядає рішення
національних судів**

Суд правосуддя

- 28 суддів
- 11 генеральних адвокатів
- добираються з осіб, чия **незалежність** є поза сумнівом і які володіють **кваліфікацією**, необхідною для призначення на найвищі судові посади в їхніх країнах, або які є юристами визнаної компетентності; вони призначаються за спільною згодою урядів держав-членів строком на **шість років** після проведення консультацій із колегією

Суд правосуддя

- преюдиційні запити
- Позови про невиконання державою-членом своїх зобов'язань
- Позови про скасування НПА органів ЄС
- Позови про бездіяльність органів ЄС
- Апеляції на рішення Суду загальної юрисдикції
- перегляд апеляційних рішень Суду загальної юрисдикції на рішення Суду у справах державної служби

Порушення зобов'язань за Договорами

Санкції для держав-порушників норм права ЄС

- Якщо Комісія вважає, що відповідна держава-член не вжила необхідних заходів для виконання рішення Суду, Комісія може винести це питання на розгляд Суду після надання державі можливості представити свої пояснення. Комісія визначає розмір твердої суми або пені, що підлягають сплаті відповідною державою-членом, які Комісія вважає належними за цих обставин.
- Якщо Суд визнає, що відповідна держава-член не виконала рішення Суду, Суд може накласти на неї зобов'язання сплатити тверду суму або пеню.

Перегляд правомірності законодавчих актів

Позивач: держави-члени, ЄП, Рада або ЄК

Підстава: брак компетенції, порушення істотної процесуальної вимоги, порушення Договорів або будь-якої норми права, пов'язаної з їх застосуванням, або зловживання повноваженнями.

Предмет: правомірність НПА Ради, ЄК, ЄЦБ, ЄП, крім рекомендацій та висновків, акти органів, служб та агенцій Союзу, що мають правові наслідки для третіх сторін.

Перегляд правомірності законодавчих актів

- позови Рахункової палати та ЄЦБ та Комітету регіонів **з метою захисту їхніх прерогатив**
- ФО/ЮО може порушити провадження проти рішення, адресованого цій особі, або проти рішення, **що стосується їх безпосередньо та особисто**, та проти регуляторного акту, що стосується їх безпосередньо та не призводить до виконавчих заходів.

Перегляд правомірності законодавчих актів

- **Позовна давність**: 2 місяця від дати оприлюднення заходу чи його повідомлення позивачеві або за відсутності цього – від дати, коли позивач дізнався про захід.
- Суд може визнати акт **нікчемним** чи скасувати його частково

Бездіяльність ЄП, ЄР, Ради, ЄК або ЄЦБ при порушенні Договорів

заклик діяти до відповідної
установи, органу, служби або агенції
+ 2 місяці

позов до Суду ЄС для
встановлення порушення

Привілейовані позивачі: держави-
члени та установи Союзу.
Обмежені позивачі: ФО/ЮО

Суд загальної юрисдикції

- позови ФО/ЮО на дії/бездіяльність органів ЄС
- Позови держав до Ради ЄС (щодо державної допомоги, захисних заходів у сфері торгівлі тощо);
- Позови про відшкодування збитків органами ЄС;
- Позови щодо виконання угод ЄС (із відповідним арбітражним застереженням);
- Позови у сфері захисту прав інтелектуальної власності;
- Перегляд рішень Суду ЄС у справах державної служби.

Суд ЄС у справах державної служби

- здійснював юрисдикцію першої інстанції у спорах між Союзом та його службовцями, включаючи спори між усіма органами або агенціями та їх службовцями, юрисдикція щодо яких надана Суду Європейського Союзу.
- 7 суддів